

עפ"ג 39953/11/13 - מדינת ישראל, באמצעות פרקליטות מחוז חיפה נגד אליאב סבח

בית המשפט המחוזי בחיפה בשבתו כבית-משפט לערעורים פליליים
עפ"ג 39953-11-13 סבח נ' מדינת
ישראל
25 דצמבר 2014

בפני הרכב כב' השופטים:
י' גריל, שופט בכיר (אב"ד)
כ' סעב, שופט

ס' ג'יוסי, שופט

המבקשת: מדינת ישראל
באמצעות פרקליטות מחוז חיפה (פלילי)
ע"י ב"כ עו"ד גב' אייזינגר

נגד
המשיב:
אליאב סבח
ע"י ב"כ עו"ד מיכאל כרמל

החלטה

1. לפנינו בקשת שירות המבחן להורות על הפקעת צו המבחן שהוטל על המשיב במסגרת פסק הדין שניתן בעפ"ג 39953-11-13.
2. המערער נידון על ידי בית המשפט השלום בחיפה בת"פ 55205-03012, (כב' השופט זאיד פלאח) ל-18 חודשי מאסר בפועל - (להלן: "**בית משפט קמא**").
3. המערער הגיש ערעור על חומרת העונש וביום 23.01.14 ערעורו התקבל ובהתאם להמלצת שירות המבחן עונשו הועמד על 6 חודשים, אותו ירצה במסגרת עבודות שירות, **בנוסף הועמד המערער בצו מבחן ובפיקוח שירות המבחן לתקופה של 18 חודשים** (להלן: "**בית משפט מחוזי**").
4. המשיב לא ביצע את עבודות השירות שהוטלו עליו. ב"כ המבקשת מסרה את ההחלטה המנהלית על הפסקת עבודות השירות. כמו כן, המשיב לא עמד בצו הפיקוח.

5. עסקינן במשיב שהורשע עפ"י הודאתו, בביצוע עבירה שעניינה תקיפה וחבלה ממשית בנסיבות מחמירות, עבירה לפי סעיף 382(א) לחוק העונשין, תשל"ז - 1977 - (להלן: "**חוק העונשין**"), ובעבירה של פגיעה לפי סעיף 334 בצירוף סעיף 335(א)(1) לחוק העונשין.

6. בתאריך 8.06.14 הגיש שירות המבחן בקשה לדיון מחודש בעניינו של המשיב, והוא טען כי מבלי להתעלם ממצבו האישי והמשפחתי המורכב והבעייתי של המשיב, האחרון מתקשה במקביל לגלות אחריות ומחויבות בקשר עם שירות המבחן, ומשכך, צו המבחן שהוטל עליו אינו מתקיים בפועל. אשר על כן, שירות המבחן פונה בבקשה לקיים דיון בעניינו של המשיב, בנושא מחויבותו במימוש ההיבט הטיפולי - פיקוחי שבצו המבחן.

7. שירות המבחן טען בבקשה כי לאחר מתן פסק הדין, המשיב ביטא קושי להמשיך בקבוצה הטיפולית שבה השתתף, בעקבות קשיים פיזיים שעלו במהלך המפגשים ועל כן, הכינו עבורו תכנית טיפולית חלופית, על פיה היה אמור להשתלב בקבוצה טיפולית, שאינה כוללת עבודות שטח.

8. בהמשך לכך נקבעו למשיב שתי פגישות עם מנחת הקבוצה הטיפולית, אך הוא לא הגיע לשיחות אלה והרצף הטיפולי עמו נקטע. בשיחה טלפונית שקיים שירות המבחן עם המשיב מסר, כי הוא עובר מצוקה אישית, לאחר שאמו סילקה אותו מבית המשפחה. ולאחר מכן, לטענת שירות המבחן, המשיב שוב ניתק קשר.

9. לאחר חודש הצליח שירות המבחן ליצור קשר עם המשיב, והזמין אותו לפגישה, שגם אליה לא הגיע. כעבור מספר ימים נקבעה פגישה נוספת, בה המשיב התייצב. בשיחה זו הוא מסר שבת זוגו החליטה להיפרד ממנו, דבר שהוסיף והחמיר את מצבו המשברי. נוכח מצבו הקשה של המשיב, הציע לו שירות המבחן להשתלב במסגרת טיפולית בלשכת הרווחה בטירת הכרמל, והמשיב הביע הסכמה ונכונות לכך.

10. למרות הבטחת המשיב שניתנה לשירות המבחן בפגישה המתוארת, המשיב שוב ניתק קשר עם שירות המבחן, במשך תקופה של חודשיים. בהמשך הושקעו מאמצים רבים מצד שירות המבחן, ויצרו קשר טלפוני עם המשיב וזה מסר כי הוא נמצא בתקופה משברית בחייו וחרף התנהלותו ולמרות התחייבותו להגיע למפגש שנקבע עם השירות, הוא לא הגיע ומאז נקטע הקשר בין המשיב לבין שירות המבחן.

11. בישיבה שהתקיימה בפנינו, בתאריך 23.10.14, ניתנה החלטה ולפיה התבקש שירות המבחן להגיש תסקיר משלים, לאחר שייפגש עם המשיב וינהל שיחה נוספת עמו. על סמך החלטה זו, בתאריך 18.11.14, הגיש שירות המבחן תסקיר משלים. שירות המבחן סבר, כי המשיב לא נשא באחריות ובמחויבות לטיפול ונוכח החלטת הממונה על עבודות שירות כי עונשו ירוצה בדרך של מאסר בפועל, מה שגרם בין השאר, לחוסר האפשרות של מימוש צו המבחן, שב שירות המבחן וחזר על בקשתו להפקיע את צו המבחן ולהטיל על המשיב עונש חלופי תחתיו.

12. ב"כ המבקשת טענה כי יש להפקיע את צו המבחן ולהטיל על המשיב את העונש המקורי שהוטל עליו בטרם הוקל עונשו בערעור, קרי, 18 חודשי מאסר בפועל.

13. ב"כ המבקשת ציינה כי המדובר בעבירות אלימות חמורות, שגרמו למתלוננים חבלות שהצריכו תפרים.

14. ב"כ המבקשת עוד הוסיפה כי המשיב לא ניצל את ההזדמנות שניתנה לו על ידי בית משפט זה, הוא הפר את האימון שניתן בו ולמרות כל הניסיונות של הממונה והאזהרות, הוא לא ריצה כמעט אף יום ולא השתתף בתכנית שנקבעה לו ע"י הגורמים הרלוונטיים כפי שהורה בית משפט מחוזי בפסק הדין שבערעור.

15. ב"כ המשיב טען כי אין מחלוקת על כך שיש להפקיע את צו המבחן, הואיל ושירות המבחן אינו מוכן עוד לפקח במסגרת סמכותו על המשיב.

16. ב"כ המשיב חולק על טענת המבקשת שיש להטיל על המשיב עונש מאסר בפועל למשך 18 חודשים. הוא טען כי בית המשפט המחוזי קבע שהעונש של 18 חודשי מאסר בפועל הינו ברף העליון של המתחם. על בית המשפט בבואו לגזור על המשיב עונש, במסגרת הנוכחית, לקחת בחשבון את גילו הצעיר ועברו הנקי.

17. ב"כ המשיב בסוף טיעונו ביקש מבית המשפט להסתפק בעונש של 6 חודשי מאסר בפועל.

18. נציין עוד, כי בתאריך 18.12.14 המציאה ב"כ המבקשת לבית משפט זה העתק מהודעתו של הממונה על עבודות שירות, מיום 11.12.14, בדבר הפסקה מנהלית של עבודות השרות, כך שעל המשיב לרצות, לפי הודעת הממונה, 169 ימי מאסר ולהתייבב לריצוי יתרת עונשו בתאריך 11.1.15 (אלא אם תוגש על ידו

עתירה לבית המשפט המחוזי המוסמך בתוך 14 יום ממועד מסירת ההחלטה (לידיו).

דין והכרעה:

19. המסגרת הנורמטיבית לדיונו מצויה בסעיפים 20 ו- 21 לפקודת המבחן [נוסח חדש], התשכ"ט - 1969 - (להלן: "פקודת המבחן").

20. סעיף 20(4) לפקודת המבחן, שעניינו דין הנבחן שלא ציית לצו והקובע כדלקמן:

(4) אם ניתן צו המבחן לאחר הרשעה לפי סעיף 1(1)(ב) - להטיל עליו עונש נוסף על העבירה המקורית במקום צו המבחן, בהתחשב בכל עונש אחר שהוטל עליו על העבירה המקורית". (הדגשה שלנו).

21. בע"פ 11160/02, יואב כהן נ' מדינת ישראל, (ניתן ביום 18/06/03), (להלן: "פסק דין כהן"), קבע בית המשפט העליון, כי:

"משהפר המערער את צו המבחן מן המערכה הראשונה, נתעוררה לחיים הוראת סעיף 20 (3) לפקודת המבחן...." (כיום זה סעיף 20 (4) לפקודה בהתאם לתיקון מספר 4, תשס"ד- 2004). הוראת חוק זו מלמדת אותנו כי צו המבחן שניתן לאחר הרשעה והוכח שהנבחן הפר את צו המבחן רשאי בית המשפט להטיל על הנבחן עונש "הכול כפי שבית המשפט היה רשאי להטיל על הנבחן אילו זה עתה הורשע בפניו על אותה עבירה וכך...הושבנו לאחור, רכובים על קרן אור אל המערכה הראשונה, למועד בסמוך לאחר ההרשעה בעבירות.... ומשהושבנו כך, רשאי היה בית המשפט קמא להטיל על המערער עונש בגין עבירות אלה". (ההדגשה שלנו)

22. המשיב הפר את צו המבחן ולא ניצל את ההזדמנויות הרבות שהוענקו לו בעקבות פסק הדין של בית המשפט המחוזי, שבמסגרתו הומר עונש של 18 חודשי מאסר בפועל שנגזרו עליו לשה חודשי מאסר שירוצו בעבודות שירות ובהליך שיקומי במסגרת צו מבחן. שירות המבחן ציין, כי המשיב לא קיים את הוראות

הצו הטיפולי שהוטל עליו, נוסף על כך, שירות המבחן טען, כי הוא עשה את כל שביכולתו כדי לגרום לשילוב המשיב במסגרת טיפולית, אבל כל מאמציו היו לשווא. המשיב היה בכל פעם מנתק קשר, לא הגיע למפגשים, ולא ציית להוראות. טענות אלו של שירות המבחן לא נסתרו. בית משפט זה התחשב רבות בנסיבותיו המיוחדות של המשיב ובא לקראתו, אך הוא בחר שלא לנצל את ההזדמנות הייחודית שניתנה לו במסגרת פסק הדין, חרף חומרת העבירות שבהן הורשע. בנסיבות העניין, משנמצא שהמשיב אינו לוקח עוד חלק בהליכי השיקום ולא קיים את צו השירות ועקב כך הוא, ככל הנראה, כעולה מהודעת הממונה בדבר הפסקת עבודות השרות, ירצה את עונשו מאחורי סורג ובריח, אין מנוס אפוא מהפקעת צו המבחן והטלת עונש נוסף תחתיו.

23. בתי המשפט שבו והדגישו את החומרה שבעבירות אלימות, זאת במסגרת תפקידם וחובתם לתרום את חלקם במלחמה בנגע מאוס זה.

24. איש לא יחלוק על כך שקיים צורך בענישה מחמירה ומרתיעה שתעביר מסר חד וברור; מסר האומר כי האלימות אינה פתרון ובסופו של יום, גם אינה משתלמת, כך שמי שנוטל את החוק לידי ומבצע מעשה אלימות בכוח הזרוע, דינו מאסר בפועל שאורכו יותאם לנסיבות ולחומרתן - ראו לעניין זה ע"פ 10538/09 **דוד מלקוניאן נגד מ"י** (ניתן ביום 22.7.10).

ראו גם ע"פ 562/07 **עזרא מזרחי נ' מדינת ישראל** (ניתן ביום 14.6.07); ע"פ 6720/04 **מדינת ישראל נ' עסאם זחאיקה**, (ניתן ביום 3.11.04) וע"פ 6260/05 **מאלק חדרה נ' מדינת ישראל**, (ניתן ביום 26.2.06).

25. יחד עם זאת ולמרות הדגשת השיקול הענישתי שבאינטרס הציבורי, בל נשכח כי במקומותינו הענישה אינדיווידואלית שמתחשבת בנתוני הנאשם, עברו ונותנת ביטוי לנסיבות הספציפיות של כל מקרה ומקרה.

26. בית המשפט קמא, קבע כי מתחם העונש ההולם בגין העבירות בהן הורשע המשיב נע בין ששה חודשי מאסר לשמונה עשר חודשי מאסר בפועל. בית משפט מחוזי נתן דעתו לעונש שהטיל השופט פלאח על המשיב, בקובעו כי בית משפט קמא לא נתן משקל לגילו הצעיר ועברו הנקי של המשיב, על כן, בית משפט מחוזי הקל בעונשו של המשיב וזאת לאחר קבלת המלצה עדכנית וחיובית משירות המבחן. אך למרבה הצער המשיב לא ניצל את ההזדמנות שניתנה לו והוא לא קיים את צו המבחן ולא ביצע את עבודות

השירות. על כן, אנו מחליטים להפקיע את צו המבחן ולהטיל על המשיב עונש ההולם את העבירות שביצע בהתחשב בגילו ובעברו הפלילי הנקי.

סוף דבר:

27. לאור האמור לעיל, ובעקבות הפקעת צו המבחן, אנו מחליטים להטיל על המשיב עונש של 10 חודשי מאסר בפועל, זאת בנוסף לעונש שהטיל עליו בית משפט מחוזי.

28. על המשיב להתייצב למאסרו בבית המעצר קישון, **ביום ראשון, 11.1.15 עד השעה 10:00 בבוקר**, או על פי החלטת שב"ס, כשברשותו תעודת זהות או דרכון.

29. על המשיב לתאם אם הכניסה למאסר, כולל האפשרות למיון מוקדם, עם ענף אבחון ומיון של שב"ס, טלפונים: 08-9787377, 08-9787336.

ניתנה היום, ג' טבת תשע"ה, 25 דצמבר 2014, במעמד הנוכחים.

למזכירות:

יש להמציא העתק החלטתנו לשירות המבחן למבוגרים, חיפה, וכן גם לשב"ס.

ס. ג'יוסי, שופט

כ. סעב, שופט

י' גריל, שופט, שופט בכיר
[אב"ד]